

บทที่ 3

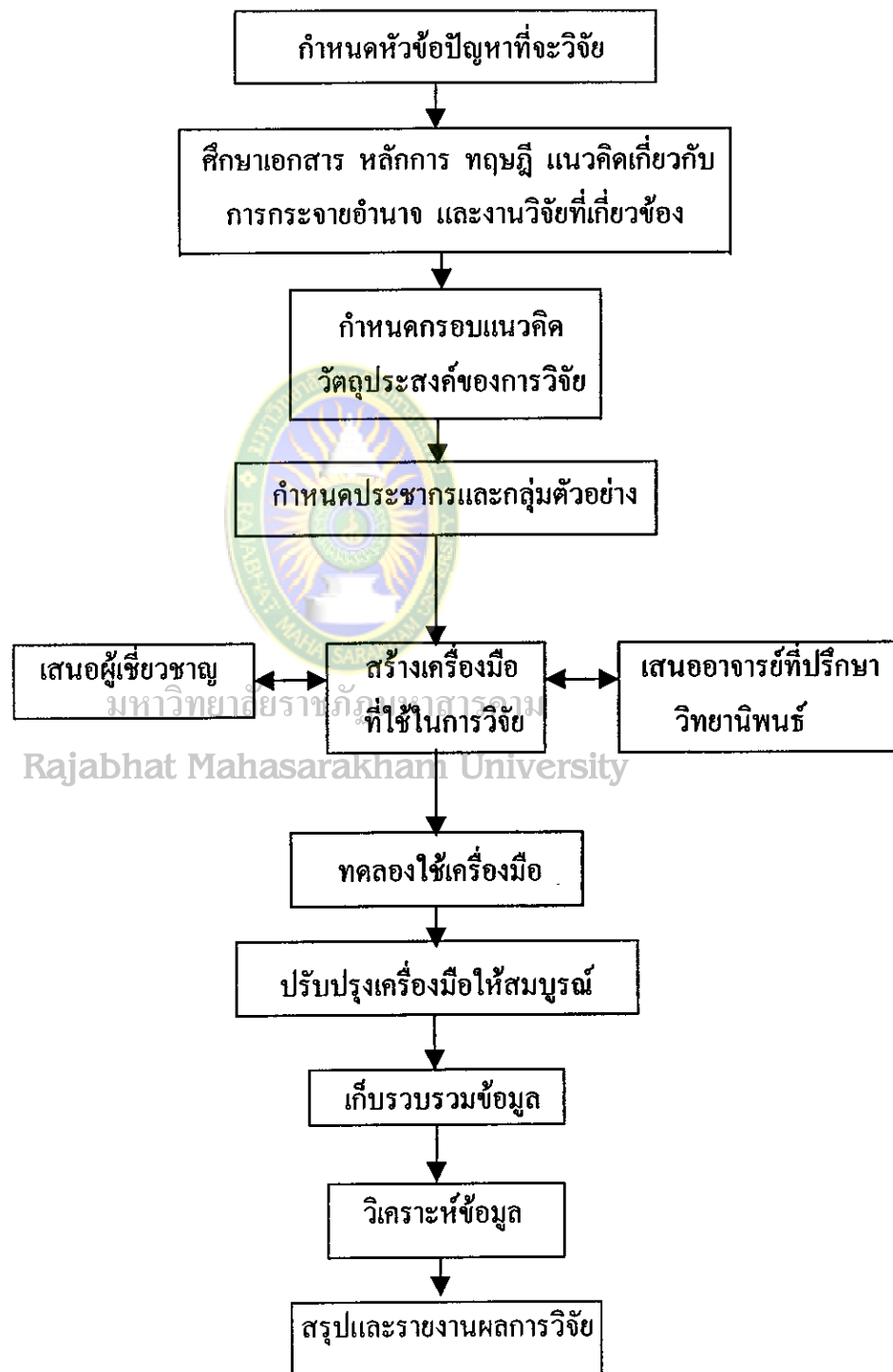
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งวิจัยความพร้อมของบุคลากรของสถานศึกษาต่อการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. กำหนดหัวข้อปัญหาที่จะวิจัย
2. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
5. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
6. เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
7. นำเครื่องมือไปทดลองใช้
8. ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์
9. เก็บรวบรวมข้อมูล
10. วิเคราะห์ข้อมูล
11. สรุปและรายงานผลการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำนวน 223 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำนวน 140 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจำนวนจากตาราง ของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 43) โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 46) โดยมี ขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

1.2.1 แบ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ออกเป็น 2 ขนาด ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 31 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 192 โรงเรียน

1.2.2 ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม โดยการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 โรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 19 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 121 โรงเรียน

1.2.3 จากข้อ 1.2.2 ในแต่ละโรงเรียนสุ่มแบบเจาะจง เลือกผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มาอย่างละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 420 คน รายละเอียดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ/กิ่ง อำเภอ	จำนวนโรงเรียน					
	ขนาดใหญ่		ขนาดเล็ก		รวม	
	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
พล	9	5	55	35	64	40
หนองสองห้อง	9	5	65	41	74	46
แวงน้อย	9	5	29	18	38	23
แวงใหญ่	3	3	24	15	27	18
โนนศิลา	1	1	19	12	20	13
รวม	31	19	192	121	223	140

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด จำนวน 1 ฉบับ มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงของความพร้อมของบุคลากรของสถานศึกษาต่อการกระจายอำนาจ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยสอบถามความพร้อมใน 5 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมของผู้นำ 10 ข้อ ด้านพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู 10 ข้อ ด้านบรรยากาศองค์การในโรงเรียน 10 ข้อ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 10 ข้อ และด้านการบริหารงานบุคคล 10 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 50 ข้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม การสร้างเครื่องมือในการวิจัย Rajabhat Mahasarakham University

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ การกระจายอำนาจ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 34 - 40) และ การกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 1- 20)
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามของ (ประนมขงค์ เรียมแสน. 2544 : 61-62) มาพัฒนาปรับปรุง และศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 63-93)
3. สร้างแบบสอบถามขึ้นมา 1 ฉบับ จำนวน 50 ข้อ ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมของผู้นำ 10 ข้อ ด้านพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู 10 ข้อ ด้านบรรยากาศองค์การในโรงเรียน 10 ข้อ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 10 ข้อ และด้านการบริหารงานบุคคล 10 ข้อ
4. นำแบบสอบถามไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องตลอดจนลักษณะของการใช้ภาษา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

5.1 นายเชิดศักดิ์ ศรีสง่าชัย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 3 การศึกษา ศษ.ม. สาขา การวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัย ขอนแก่น

5.2 นายเรืองยศ เรืองเหล่า ผู้ตรวจราชการประจำสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 3 การศึกษา กศ.ม. สาขา การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม

5.3 นายพิสิทธิ์ แผงศรีภรณ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนเบญจคามสามัคคี กิ่งอำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น การศึกษา ศษ.ม. สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

5.4 นายสมพงษ์ โศกเปื้อย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 3 การศึกษา ศษ.ม. สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม

6. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามครั้งนี้ ใช้การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามที่สร้างขึ้นกับตามวิธีของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2537 : 167)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างกรอบเนื้อหาข้อคำถาม
 $\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชา

ผลการคำนวณค่าดัชนี IOC พบว่าทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.5

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

8. นำแบบสอบถามจากข้อ 3.6 ไปหาประสิทธิภาพ โดยทดลองใช้ (Try out) กับ ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการในระหว่าง วันที่ 20 - 30 มีนาคม 2547

9. นำแบบสอบถามทั้ง 50 ข้อ ตามข้อ 3.8 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83

10. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้มีหนังสือถึง ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 3 ไปยัง สถานศึกษา และขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างวันที่ 1 - 30 พฤษภาคม 2547

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้จัดทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลและแยกหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ศึกษา

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบและให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

ระดับความเป็นจริง	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4

ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ระดับความพร้อมของบุคลากรต่อการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา

5. วิเคราะห์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความพร้อมของบุคลากรต่อการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two - way Analysis of Variance)

6. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 12.0 for windows

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความพร้อมของบุคลากรของสถานศึกษาต่อการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two - way Analysis of Variance)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University